

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji

<https://poszukiwania.ipn.gov.pl/bbp/aktualnosci/33499,Prace-ekshumacyjne-w-Ostrowkach-i-Woli-Ostrowieckiej.html>
21.07.2026, 20:30

Prace ekshumacyjne w Ostrówkach i Woli Ostrowieckiej

Prace ekshumacyjne w Ostrówkach i Woli Ostrowieckiej na Wołyniu prowadzone są przez interdyscyplinarny zespół złożony ze specjalistów z Instytutu Pamięci Narodowej, przedsiębiorstwa „Wołyńskie Starożytności”, przy wsparciu przedstawiciela Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu i przy udziale Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz konsulatu RP w Łucku.

Efektem badań z minionych dni jest rozpoczęcie ekshumacji zbiorowego dołu śmierci w dawnym gospodarstwie Aleksandra Strażyca w Woli Ostrowieckiej. W mogile dotychczas ujawniono szczątki co najmniej kilkunastu osób w różnym wieku. Niektóre szkielety noszą ślady urazów. Należy pamiętać o tym, iż aktualnie odkrywana jest wierzchnia warstwa pochówków. Szczątki zostały pogrzebane bez trumien, ciała spoczywały w nieładzie, a przy niektórych szkieletach ujawniono przedmioty osobiste (elementy biżuterii i odzieży).

Ponadto, w pojedynczej mogile znajdującej się w lesie, w pobliżu cmentarza w Ostrówkach odnaleziono szczątki jednej osoby.

Prace ekshumacyjne będą prowadzone do 7 sierpnia br. O przebiegu badań Instytut Pamięci Narodowej będzie na bieżąco informować w swoich kanałach informacyjnych.

Zbrodnia Wołyńska to jedna z najtragiczniejszych kart polskiej historii XX wieku. W latach 1943–1945 ukraińscy nacjonaści z Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) i Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA) dokonali zaplanowanego ludobójstwa na ludności polskiej na Wołyniu i Małopolsce Wschodniej. Celem było całkowite usunięcie polskości z terenów uznawanych za ukraińskie. Ataki rozpoczęły się na większą skalę wiosną 1943 r., osiągając apogeum 11 lipca 1943 r. (tzw. Krwawa Niedziela), gdy zaatakowano jednocześnie kilkadziesiąt polskich miejscowości. W sumie zamordowano od 80 do 120 tysięcy Polaków – mężczyzn, kobiet i dzieci – stosując niewyobrażalnie okrutne metody: siekiery, kosy, widły, palenie żywcem i tortury. Kilkaset tysięcy osób musiało uciekać, ratując życie.

Jednym z najbardziej tragicznych epizodów tej zbrodni była zagłada Ostrówek i Woli Ostrowieckiej dokonana 30 sierpnia 1943 r. O świcie kureń (ukraiński pododdział) UPA Iwana Kłymczaka „Łysego” oraz sotnia Iwana Zareczniuka „Worona”, wsparci przez ukraińskich mieszkańców okolicznych wsi, otoczyli obie polskie wsie szczelnym kordonem. Mieszkańców podstępnie zgromadzono na placach szkolnych pod pretekstem zebrania. W Ostrówkach mężczyzn zapędzono do szkoły i zabudowań, gdzie grupami po dziesięciu mordowano uderzeniami siekier, drewnianymi maczugami i strzałami w tył głowy. Kobiety z dziećmi i starców zamknięto w kościele. W Woli Ostrowieckiej podobny los spotkał mieszkańców – mężczyzn zabijano za stodołą Strażycza, a później podpalono budynek ze zgromadzonymi kobietami i dziećmi, wrzucając granaty przez okna.

W ciągu zaledwie kilku godzin Ukraińcy wymordowali w obu wsiach ok. 1050 osób – w tym setki dzieci i kobiet. Ocalałych uratowało niespodziewane pojawienie się niemieckiego patrolu, który wywołał panikę wśród napastników. Po rzezi wsie splądrowano i spalono, a ciała pomordowanych wrzucano do masowych dołów, studni i rowów. Dziś na miejscu dawnych polskich osad rozciągają się pola i łąki.

Pamięć o tych wydarzeniach powracała powoli. Dopiero ekshumacje w latach 1992, 2011 i 2015 pozwoliły godnie pochować setki ofiar. Uroczystości na cmentarzu w Ostrówkach stały się symbolem prawdy o ludobójstwie ukraińskich nacjonalistów.

„Nie o zemstę, lecz o pamięć wołają ofiary” – te słowa przypominają o konieczności odnalezienia, ekshumacji i godnego pochówku ofiar Zbrodni Wołyńskiej, w tym w Ostrówkach i Woli Ostrowieckiej.

BPiI IPN, 18.07.2026 r.

m Prac

~~Rok 2003~~
Rok 2006
Rok 2007
Rok 2008
Rok 2009
Rok 2011
Rok 2012
Rok 2013
Rok 2014
Rok 2015
Rok 2016
Rok 2017
Rok 2018
Rok 2019
Rok 2020
Rok 2021
Rok 2022
Rok 2023
Rok 2024
Rok 2025
Rok 2026